

Oslo, 01.05.2024

Reservasjon og fordeling av kapasitet

1. Innledning

Dette brevet senders større kunder som etterspør og ønsker å reservere kapasitet i strømmettet. Dette dokumentet gjelder prosjekter med effektbehov > 5 MW eller > 20 GWh, som ikke defineres som «vanlig forbruk», se punkt 3.8. Ved tvil, ta kontakt med Elvia.

Ved kapasitetsforespørsler <5MW og <20GWh reserveres kapasitet først ved behandling av bestilling (melding om installasjonsarbeid, MOI).

Nettselskapet har plikt til å tilby alle som ønsker det tilgang til nettet, og Elvia følger de til enhver tid gjeldende lover og regler for tilknytning til nett.

På noen lokasjoner i Elvia sitt nettområde er det etterspørsel etter mer kapasitet enn hva som er tilgjengelig i nettet, slik at det oppstår kø for tilknytning eller økt kapasitet. Formålet med dette brevet er å presisere hvilke kriterier Elvia legger til grunn for reservasjon av kapasitet, eller eventuelt plass i kapasitetskø, i vårt nettområde innenfor det til enhver tid gjeldende regelverk. Tydelige kriterier for reservasjon og bestilling av kapasitet danner grunnlag for forutsigbarhet og likebehandling av kundene.

2. Innhold

- Beskrivelse av Elvia sin prosess og kriterier for reservasjon
  - o Definisjoner og figurer
  - o Forespørsel om kapasitet
  - o Prosess frem til reservert kapasitet og inngåelse av konseptutredningsavtale
  - o Kriterier for modenhet – Elvia sin håndtering av reservasjoner
  - o Oppfølging og fremdrift i planleggefase
  - o Oppfølging og fremdrift i utførefase
  - o Tilknytning i underliggende nett
  - o Reservasjon av kapasitet til vanlige strømkunder
- Vedlegg

3. Beskrivelse av Elvia sin prosess og kriterier for reservasjon

3.1 Definisjoner og figur

Definerte ord og begreper er i dette dokumentet skrevet med stor forbokstav.

«Driftsmessig Forsvarlig»:

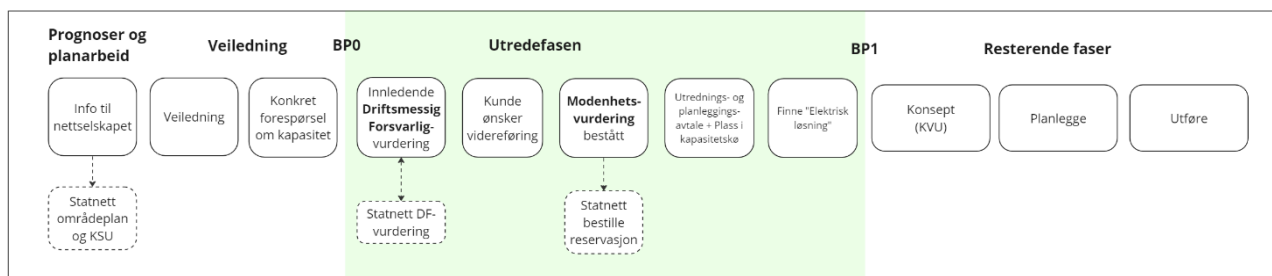
Med Driftsmessig Forsvarlig menes at tilknytningen ikke skal gå ut over leveringskvaliteten eller leveringssikkerheten til eksisterende kunder. Det betyr at spenningsgrenser som følger av forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet, må opprettholdes, også i underliggende og tilgrensende nett. I tillegg skal ikke overføringsgrenser (strømgrenser) for komponenter i tilgrensende og overliggende nett overskrides.

Dersom det ikke er Driftsmessig Forsvarlig å gi tilknytning til eksisterende nett, innebærer tilknytningsplikten at nettselskapet må utrede, evt. søke konsesjon, og gjennomføre nødvendige investeringer i nettet for å kunne gi tilknytning, uten ugrunnet opphold, samt etter omstendighetene kreve inn anleggsbidrag fra kunden.

«Konseptutredning»:

Med Konseptutredning menes det nødvendige utredningsarbeidet som gjøres i konseptfasen i Elvia sin byggeprosess, se figur 1. Nødvendig utredningsarbeid innebærer vurderinger av teknisk løsning og utarbeiding av underlag til en eventuell konsesjonssøknad. Målet med Konseptutredningen er å komme frem til en omforent teknisk løsning for kundens behov, slik at Elvia kan gå videre inn i planleggingsfasen.

Oversiktsfigur som viser prosessen frem til reservert kapasitet / plass i kapasitetskøen:

Figur 1: Figuren viser en oversikt over sentrale aktiviteter som beskrives i dette dokumentet frem til Konseptfasen i Elvia sin byggeprosess. Se mer om byggeprosessen til Elvia under Vedlegg. (BP = Beslutningspunkt)

3.2 Forespørsel om kapasitet

Ved konkret forespørsel om kapasitet sendes skjemaet [Forespørsel om tilknytning av større prosjekter](#) til Elvia. Forespørselen skal minimum oppfylle følgende punkter for at Elvia kan starte behandling:

- a. Kontaktinformasjon til kunde
- b. Ønsket maks effekt og ev. opptrappingsplan med tidsangivelser (mnd/år)
- c. Type forbruk eller produksjon (Solcellepark, Datasenter, Batterifabrikk e.l.)
- d. Anleggets beliggenhet (dersom henvendelsen gjelder flere lokasjoner må det sendes én forespørsel per lokasjon)

Dersom det tidligere har pågått dialog med Elvia, kan kunden alternativt bes å bekrefte punktene a-d per e-post.

3.3 Prosessen frem til reservert kapasitet og inngåelse av konseptutredningsavtale

Etter at kunden har innsendt tilstrekkelig utfylt forespørsel gjør Elvia en innledende vurdering av om tilknytningen er Driftsmessig Forsvarlig, dvs. om det er kapasitet til å koble til det omsøkte effektbehovet i Elvia sitt eksisterende nett, ved å utføre en overordnet analyse av nettet. Kunden vil også få informasjon vedrørende om det er kø på kapasiteten i området allerede. Dersom kunden har oppgitt tilstrekkelig informasjon, gjøres denne vurderingen vederlagsfritt. Elvia vil som regel forespørre Statnett om en Driftsmessig Forsvarlig-vurdering for transmisjonsnettet på dette tidspunktet.

Dersom den innledende vurderingen viser at det er Driftsmessig Forsvarlig eller det er rimelig avklart hvilke tiltak som må gjøres, får kunden også et uforpliktende kostnadsestimat. Det vil variere ut ifra nettsituasjonen om kunden mottar det uforpliktende kostnadsestimatet i samme svar, eller om Elvia trenger noe lengre tid til å presentere dette. Tid for å få gjennomført utredninger vil variere fra sak til sak.

I Elvia sitt svarbrev med innledende Driftsmessig Forsvarlig-vurdering, og ev. det uforpliktende kostnadsestimatet, vil Elvia også oversende kriterier for modenhet gitt i kap. 3.4. Bestått modenhetsvurdering er et vilkår for å gå videre og reservere kapasitet eller få plass i en evt. kapasitetskø. Kunden kan også sende inn dokumentasjon på modenhet på tidspunktet for oversendelsen av den konkrete forespørselen.

Hvis kunden ønsker å gå videre med prosjektet, og samtidig oppfyller kriteriene for modenhet, inngås en Utrednings- og planleggingsavtale slik at Elvia kan utrede hvilke tiltak i nettet som må til for å kunne tilknytte kunden. Avtalen inngås i overgangen fra utrednings- til konseptfasen, og før beslutningspunkt 1 (BP1).

Videre utredning skal nettselskapet ta betalt for slik det fremgår av forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen, § 17-5.

Elvia sender etter bestått modenhetsvurdering henvendelse til Statnett om bestilling/reservasjon av kapasitet i transmisjonsnettet. På grunn av at konseptutredningsavtalen mellom kunden og Elvia er basert på Driftsmessig Forsvarlig-vurderingen av Elvia sitt nett, kan denne måtte justeres på bakgrunn av informasjonen fra Statnett. Mer om Utrednings- og planleggingsavtale følger i 3.4.

3.4 Kriterier for modenhet - Elvia sin håndtering av reserverasjoner

Elvia plikter å ha klare kriterier for hvordan reserverasjoner og eventuelt kø for tildeling av kapasitet skal håndteres. Reserverasjon av kapasitet skal være tidsbegrenset, slik at kunder som ikke overholder oppsatte frister for fremdrift må vike plass for andre kunder som har behov for kapasiteten. For mer informasjon om føringer fra våre myndigheter, se [Fordeling av ledig kapasitet](#) på Reguleringsmyndigheten for energi (RME) sine nettsider.

I tråd med disse føringene må kunden dokumentere at prosjektet er modent iht. Elvia sine kriterier. I 2023 kom bransjen frem til felles modenhetskriterier som Elvia også praktiserer. Dokumentasjonen på modenhet må fremlegges før Utrednings- og planleggingsavtale kan inngås før beslutningspunkt 1 (BP1). Tidspunktet kunden får reservert kapasitet eller får plass i kapasitetskøen vil baseres på prinsippet «først i tid, best i rett», basert på datoen Elvia mottok tilstrekkelig dokumentasjon på modenhet.

Se bransjens modenhetskriterier vedlagt.

Elvia avgjør etter en skjønnsmessig vurdering om den fremlagte dokumentasjon oppfyller kravene til modenhet. Dersom Elvia mener dokumentasjonen ikke oppfyller kravene, vil kunden få en kort frist til å komme med en uttalelse til Elvia. Hvis Elvia etter å ha mottatt slik uttalelse fortsatt mener dokumentasjonen ikke oppfyller kravene, vil ikke kunden få reservert kapasitet eller få plass i kapasitetskøen.

Dersom Elvia mener kundens prosjekt har bestått modenhetsvurderingen, vil:

- a) Kunden inngår en Utrednings- og planleggingsavtale med Elvia. I tillegg til dette vil det senere, når det er klart for reserverasjon av kapasitet inngås en Reserverasjonsavtale hvor kunden forplikter seg til fremdrift og vesentlige milepæler (dette gjelder tilfeller der det ikke er kapasitetskø), eller
- b) Kunden settes i kapasitetskø. I dette tilfellet vil kunden inngå Utrednings- og planleggingsavtale, slik at kundens tilknytning i Elvia sitt nett kan utredes i påvente av at kunden får reservert kapasitet.

Etter bestått modenhetsvurdering henvender Elvia seg til Statnett om kapasitet i overliggende nett. Dersom det er kapasitet, vil Elvia bestille nettkapasitet i overliggende nett. Dersom det ikke er kapasitet må kunden basert på dette vurdere om prosjektet fortsatt ønskes gjennomført. Hvis videreføring ønskes, må avtalt fremdrift justeres iht. nødvendige tiltak i transmisjonsnettet.

En videre utredning skjer i tett dialog med kunden. Dersom kunden på et tidspunkt ikke ønsker å gå videre, ikke følger avtalt fremdrift eller betaling, kravene til modenhet etter Elvia sin vurdering ikke lengre er oppfylt, eller lignende, har Elvia rett til å fjerne kundens reserverasjon av kapasitet / ta kundens prosjekt ut av køen. Reservert kapasitet vil da fristilles til andre kunder, slik at disse rykker frem i køen.

Elvia skal på ethvert tidspunkt kunne be kunden om en oppdatering på fremdriften i prosjektet, herunder utviklingen ift. milepæler.

3.5 Oppfølging og fremdrift i planleggingsfasen

Etter at konseptfasen er fullført, og kunden ønsker å gå videre med prosjektet, må det foretas videre prosjektering. Elvia har rett til å avvikle reserverasjonen på grunnlag av uteblitt fremdrift på tilsvarende måte som i konseptfasen.

3.6 Oppfølging og fremdrift i utførelsesfasen

I slutten av planleggingsfasen vil kunden få tilbud om anleggsbidragsavtale. For å gå videre aksepterer kunden avtalen med tilbud om anleggsbidrag og betaler iht. omforent betalingsplan. Senest 3 måneder etter inngåelse av anleggsbidragsavtalen må kunden dokumentere at bygging av kundens anlegg er igangsatt og/eller at det er inngått bindende avtaler om bygging av anlegg. Eksempler på dokumentasjon er signerte avtaler med utstyrslleverandør/ entreprenør eller kvitteringer for utført arbeid. Etter en konkret vurdering kan Elvia godta slik dokumentasjon i form av skriftlig signerte bekreftelser fra utstyrslleverandør/entreprenør om at bindende avtaler om arbeid er inngått. Dersom kunden ikke overholder fristen, kan kunden miste tildelt nettkapasitet.

3.7 Tilknytning i underliggende nett

Ved tilknytning i underliggende nett (hvor Elvia ikke er områdekonsesjonær), vil den lokale netteier viderefremme sine kunders bestillinger til Elvia. Når Elvia vurderer en enkelt kundes forespørsel, avklarer Elvia summen av planer for produksjon og forbruk i området, slik at ikke samme kapasitet tildeles flere kunder samtidig.

Lokal netteier må forespørre Elvia om nettkapasitet på lik linje med andre kunder.

3.8 Reservasjon av kapasitet til vanlige strømkunder

Selv om det på noen lokasjoner vil oppstå kø for tilknytninger, har Elvia anledning til å holde av kapasitet til vanlige strømkunder innenfor rammene av til enhver tid gjeldende lover og regler¹.

Hva er ikke vanlige strømkunder i Elvia sitt nettområde:

- Laster over 5 MW eller over 20 GWh regnes ikke som vanlige strømkunder

I praksis vil det si at forbruk over 5 MW og 20 GWh må vurderes i det enkelte tilfellet.

---

¹ Se blant annet skriv fra RME om at «Det er tillatt å holde av noe kapasitet til vanlige strømkunder».

4. Vedlegg

Tema	Kriterier for å komme i kapasitetskø/reservere kapasitet	Opprettholde plassen/fremdriftsplan
1. Kunde	<p>Forespørsel må komme fra kunden som skal tilknyttes nettet.</p> <p>For forespørsler fra mellomledd, må avtale knyttes til kunden som skal tilknyttes. Kjøplass og reservasjon vil kun gjelde for denne kunden. Nettkunden må derfor oppgis for å få plass å bli vurdert til å være tilstrekkelig moden. Ved skifte av kunde, vil det være nødvendig med ny vurdering av modenhet med påfølgende ny modenhetsdato.</p>	
2. Prosjekt Beskrivelse av forbruks- eller produksjons-anlegg og eventuelt nettanlegg.	<p>Formålet med prosjektet er beskrevet.</p> <p>Det er utarbeidet skissemessige planer av anlegget. Dette bør visualiseres, fortrinnsvis i kart.</p>	Som del av fremdriftsplanen (se punkt 4) må kunden angi ønsket fremdrift for detaljerte planer og tegninger i anlegget/prosjektet, fra grovprosjektering til detaljprosjektering.
3. Kapasitet Behov for makseffekt i MW, forventet effektprofil over året, samt eventuell sesong-, uke og døgnvariasjon og informasjon om eventuell opptrappingsplan.	<p>Dokumentert underlag for makseffekt og opptrappingsplan foreligger.</p> <p>Effektbehov må dokumenteres i budsjett med en grov inndeling og beskrivelse av hva som skal trekke strøm i anlegget, og hvor mye.</p> <p>En effektprofil med antatt forbruksmønster må kunne reflektere sesong-/døgnvariasjoner. En opptrappingsplan må også framlegges ved relevans. Det stilles minstekrav om kvartalsoppløsning.</p> <p>Kunde må også kunne gi en vurdering av mulighet for fleksibilitet (eksempelvis full utkobling eller reduksjon) i forbruket.</p>	
4. Fremdriftsplan Kundens egen milepælsplan frem til ferdigstilt tilknytning og mulig idriftsettelse	<p>Plan for prosjektet foreligger på overordnet nivå. Dette innebærer som et minimum forventet dato for oppstart, investeringsbeslutning, byggestart og spenningssetting for prosjektet.</p> <p>Kunde må utarbeide plan for egen fremdrift som spesifisert til høyre.</p>	Detaljert fremdriftsplan for kunden for alle faser av prosjektet med årlige eller halvårlege milepæler for kunden frem til byggestart, avhengig av varighet og effektbehov. Dette bør være definert for prosjektets oppstart, offentlige tillatelser, privatrettslige avtaler, finansiering, prosjektering, investeringsbeslutning, idriftsettelsestidspunkt (spenningssetting), samt ferdigstilling av prosjekt.
5. Tillatelser Status på nødvendige tillatelser, inkludert regulering av nødvendig tomt til anlegget	<p>Det foreligger oversikt over nødvendige tillatelser, og status på disse bør fremlegges.</p> <p>Krav om dokumentasjon på riktig arealformål eller sannsynliggjøre at omregulering vil skje innen rimelig tid for å gjennomføre prosjektet.</p>	Som del av fremdriftsplanen (se punkt 4) må kunden angi planlagt fremdrift for nødvendige tillatelser.
6. Avtaler Status på nødvendige privatrettslige avtaler	<p>Det foreligger oversikt over nødvendige avtaler (grunneier, adkomst, ...), og status på disse bør fremlegges.</p> <p>Dokumentasjon av eierskap eller tilstrekkelige privatrettslige rettigheter til bruk av areal for gjennomføring av prosjektet</p>	Som del av fremdriftsplanen (se punkt 4) må kunden angi ønsket fremdrift for nødvendige avtaler.
7. Finansiering	<p>Realistisk plan for finansiering skal foreligge, men er ikke nødvendigvis avklart.</p> <p>Dette bør innebære hvor finansieringen kommer fra, når finansieringen forventes å være på plass, samt om det er søkt eller tildelt midler for støtteordninger.</p> <p>Kunden må selv legge frem en vurdering av egen finansieringsplan, samt hvilke risikofaktorer den innebærer.</p>	Realistisk plan for finansiering samt basisfinansiering er etablert. Ved planlagt myndighetsstøtte skal det være avklart, med mindre avklart nettilknytning er et vilkår for det offentlige bidraget.

Figur 2: Bransjens modenhetsmatrise med modenhetskriterier for å komme i kapasitetskø og/eller reservere kapasitet

LEDETID OG BYGGEPROSESS I ELVIA

Vedlegg til «utredning- og
planleggingsavtale»

Elvia, 2024

Elvia

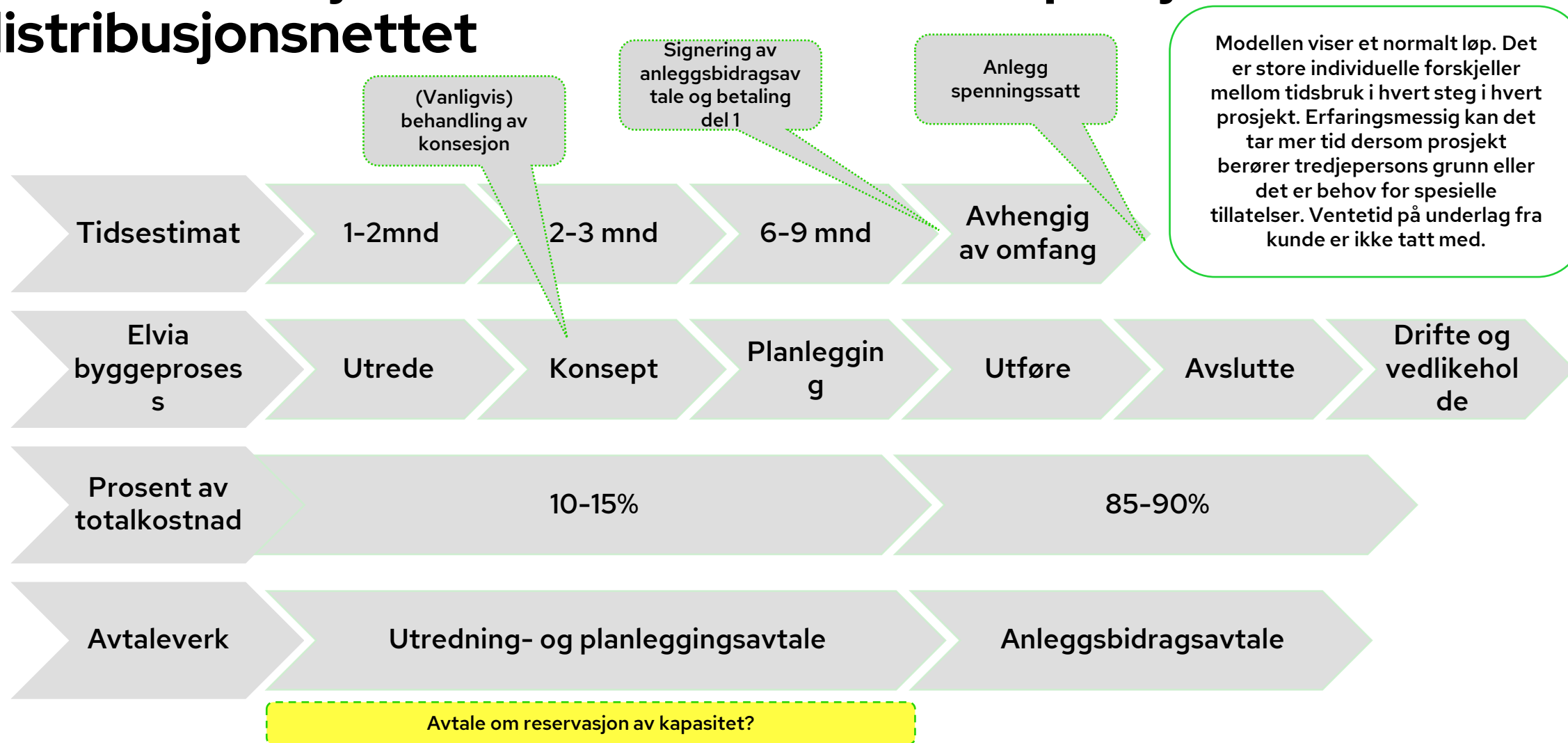
Innholdsliste

- Overordnet tidslinje for kundeinitierte prosjekter i distribusjonsnettet
- Utredningen
- Konseptfasen
- Planleggingsfasen
- Utførefasen
- Ledetider i nettutbyggingsprosessen for regionalnett

Normal tidslinje for større kundeinitierte prosjekter i distribusjonsnettet

Utredningsfase

Kunde sender inn tilknytning s-forespørsel

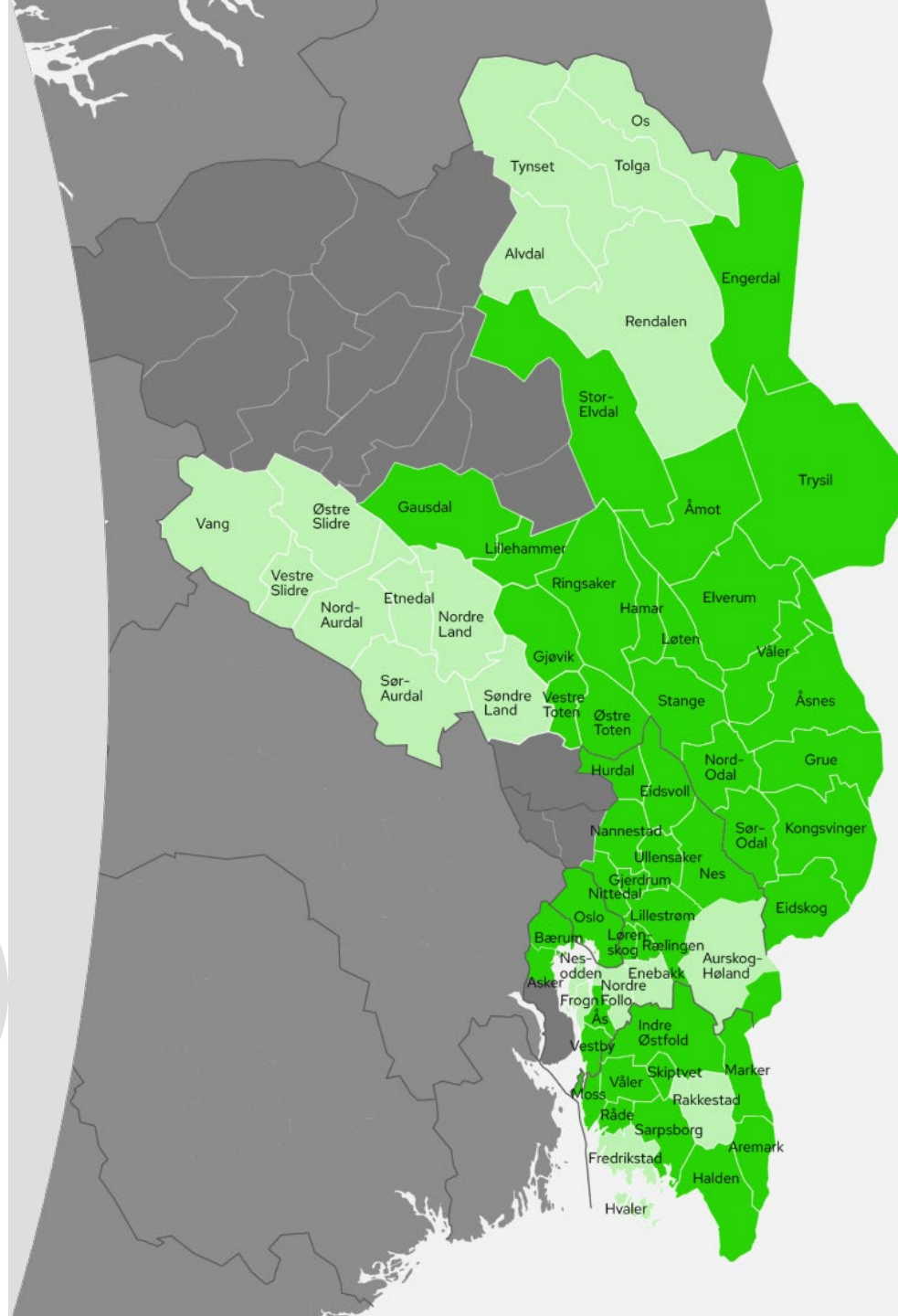
1. Elvia gjør en innledende driftsmessig forsvarlig-vurdering og vurdering av beste elektriske konsept
2. Elvia gir et uforpliktende kostnadsestimat
3. Elvia spør Statnett om driftsmessig forsvarlig-vurdering i deres transmisjonsnett
4. Kunde oversender modenhetsdokumentasjon
5. Elvia vurderer modenhet basert på underliggende dokumentasjon

Prosjektet vurderes modent

1. Elvia forespør reservasjon av kapasitet hos Statnett
2. Elvia oversender «utredning- og planleggingsavtale». Elvia og kunde inngår avtale.
3. Elvia utarbeider første utkast til et grovt elektrisk konsept
4. Vurdere skisseprosjekt. Starte skisseprosjekt med mål om å lande elektrisk løsning, inkludert risikovurdering. Risikovurderingen skal inkludere en vurdering av HMS/SHA.
5. Elvia og kunde fastslår ansvarsfordeling i prosjektet (eksempelvis byggherreansvar)

Når Statnett har reservert kapasitet i sitt nett, signeres «avtale om reservasjon av kapasitet».

Kunde bekrefter videreføring av prosjekt basert på grovt forslag til elektrisk konsept. For RN-prosjekter startes forprosjekt

Konseptfase

1. Formålet med konseptfasen er å konkludere med spesifikt konsept og beslutte videreføring.
2. For regionalnettsprosjekter: Elvia etablerer en prosjektorganisasjon for gjennomføringen. Her kvalitetssikres blant annet en baseline for forventet fremdrift i prosjektet.
3. Elvia utreder alternative løsninger med innstilling. Dette gjøres i tråd med de forutsetninger, standarder og strategier som til enhver tid er gjeldende for Elvia, og sees og vurderes i forhold til øvrige prosjekter som ligger i selskapet portefølje. De ulike alternative løsningene for valgt elektrisk konsept vurderes, og Elvia konkluderer med et spesifikt konsept samt tar fram et underlag for beslutning om videreføring basert på dette spesifikke konseptet.
4. Dersom forprosjekt: Utarbeide forprosjektrapport. Hovedoppgaven er å ta frem en investeringsbeslutning på innstilt løsningsalternativ, inkludert risikovurdering og fremdriftsplan. Risikovurderingen inkluderer en vurdering av HMS/ SHA.
5. Elvia vurderer behov for anleggskonsesjon for eget nett. Dersom det er behov, må konsesjonssøknad utarbeides og gyldig konsesjonsvedtak foreligge før Elvia går til investeringsbeslutning. Kunde bekrefter utsending av konsesjonssøknad.
6. Det er felles enighet mellom Elvia og kunde om konsept for prosjektet.
7. Elvia forankrer videreføring av prosjekt med kunde

Kunde godkjenner
videreføring av
prosjekt

Planleggingsfase

1. Formålet ved fasen «planlegge» er å bearbeide et prosjekt tilstrekkelig til at man kan inngå en forpliktende avtale om utførelse (anleggsbidragsavtale). Ved oppstart av fase «planlegge» er prosjektet kommet så langt at det er langt mer sannsynlig at et prosjekt gjennomføres enn at det avbrytes.
2. For distribusjonsnettstiltak: Elvia etablerer en prosjektorganisasjon for gjennomføringen. Tidlig i planleggingsfasen kvalitetssikres en baseline for forventet fremdrift i prosjektet.
3. Prosjektering er en nøkkelaktivitet i fasen «planlegge». Kjernen i prosjektering er et løpende samspill mellom teknisk prosjektering, rettighetsarbeid og prosjektledelse. Det kan være en iterativ prosess, hvor det er nødvendig å gjøre justeringer i teknisk konsept basert på endrede forutsetninger fra rettighetsarbeidet, tilsvarende endringer i prosjektplan osv. Typiske aktiviteter er:
  1. Inngå avtaler med grunneier som blir berørt
  2. Forelegging (info til kommuner og etater)
  3. Lage underlag til forespørsler til entreprenør, avholde tilbudsmøter, evaluere og velge beste tilbyder
4. Basert på resultatet av prosjekteringsarbeidet fastsettes et estimert anleggsbidrag. Dette bindende tilbudet sendes til kunden for signering. Endelig anleggsbidrag utføres ved endt prosjekt.

Anleggsbidragsavt
ale signeres

Anleggsbidrag del
1 betales av kunde

Utførefase

1. Formålet med fasen «utføre» er å gjennomføre i tråd med de planene og rammene som er utarbeidet i fase «planlegge». Det er undertegnet avtaler med kunde og med utførende (internt eller ekstern entreprenør) og man er klar til å sette spaden i jorda.
2. Tidlig i fasen gjøres en videreføring av teknisk løsning, hvor Elvia detaljprosjekterer dersom totalentreprise. De som skal stå for utførelsen skal forstå prosjektet og hva det innebærer. Basert på detaljprosjekteringen gjør Utførende en bestilling av ressurser, materiell og utstyr. Dette kan inkludere å koordinere utførelse av ulike disipliner.
3. Anleggsbidrag del 2 betales før bygging av nettanlegg starter.
4. Montasje av selve anlegget i felt. Inkluderer kvalitetssikring av utført arbeid, inkludert SHA/ HMS, leverandør oppfølging, endringshåndtering og avvikshåndtering, og løpende oppfølging av prosjektplaner.
5. Dokumentere utført arbeid.
6. Anleggsbidrag del 3 betales før anlegget spenningsettes
7. Når utførelsen i felt avsluttes skal leveransen verifiseres før spenningsettelse. Informasjon om alle nettfunksjoner skal være dokumentert slik de er bygget. For større prosjekter kan dette inkludere prøvedrift eller flere runder med delvise idriftsettelser.

Anlegg
spenningssat
t

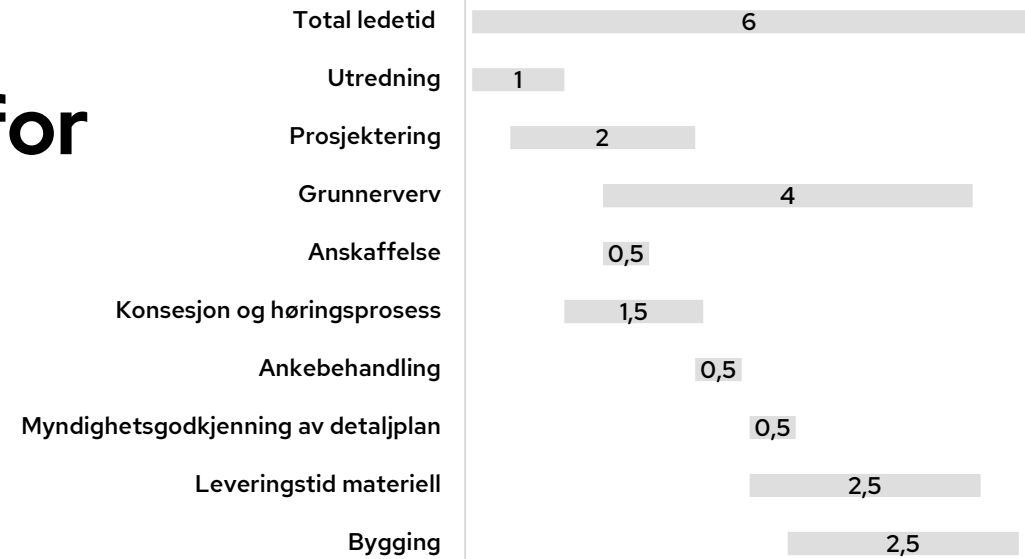
8. Nettselskapet gjennomfører etterberegning av anleggsbidrag og sender enten slutfaktura eller tilbakebetaling avhengig av differanse mellom estimert

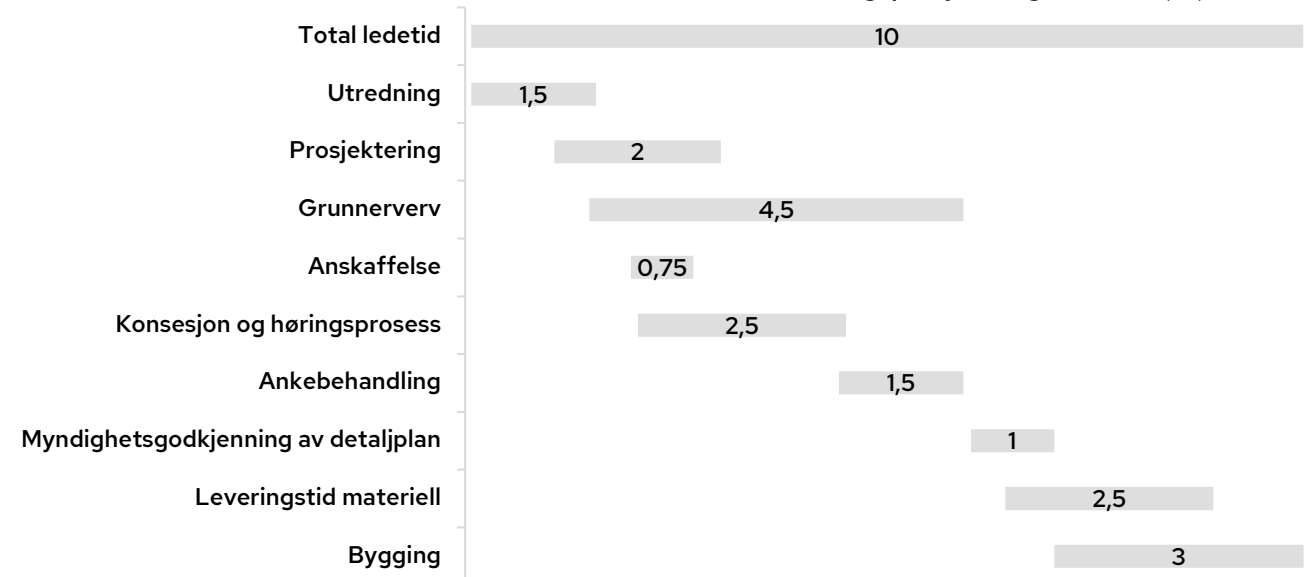
Ledetider i nettutbyggingsprosessen for regionalnett

- Det er stor variasjon i ledetider mellom ulike regionalnettprosjekter
- Typiske ledetider for ulike aktiviteter i nettutbyggingsprosessen påvirkes bla. av:
  - Komplexitet i løsningsvalg
  - Behovet – hvor tidskritisk det er
  - Koordinering/samkjøring
  - Konfliktnivå i konsesjonsprosessen
  - Leveringstid materiell
  - Kapasitet hos entreprenør
  - etc.

Ledetider stasjonsprosjekt regionalnett (år)

Ledetider ledningsprosjekt regionalnett (år)

Elvia